

KRAJSKÝ ÚŘAD

JIHOČESKÝ KRAJ

Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Oddělení ochrany přírody, ZPF, SEA a CITES

U Zimního stadionu 1952/2

370 76 České Budějovice

KUCBX01CENT7

Naše č. j.: KUJCK 60421/2024
Sp. zn.: OZZL 47901/2024/jaha12 SO5
Vyřizuje: Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.
Telefon: 386 720 806
E-mail: havlicek@kraj-jihocesky.cz
Datum: 14. 5. 2024

Dle rozdělovníku

Rozhodnutí

Krajský úřad – Jihočeský kraj, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví (dále jen krajský úřad), jako příslušný správní orgán podle § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, ust. § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) na základě žádosti pana Josefa Zemana, nar. 16. 5. 1972, Obránců míru 815, 391 65 Bechyně, ze dne 11. 4. 2024,

povoluje výjimku podle ust. § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. d) a e) zákona: čáp černý (*Ciconia nigra*) – SO, EU.

Rozdělení podle Přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále též vyhláška): KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený. Druhy chráněné podle práva Evropské unie – EU.

Výjimka je udělena Josefu Zemanovi, nar. 16. 5. 1972, Obránců míru 815, 391 65 Bechyně, z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů uvedených v ust. § 50 odst. 2 zákona, konkrétně je rušit a poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stádia nebo jimi užívaná sídla, pro realizaci záměru „**fotografování a monitoring čápa černého**“.

Počet dotčených exemplářů druhu čáp černý nelze předem stanovit, lze ale odhadnout, že může jít až o jednotky až nižší desítky exemplářů ročně.

Výjimka se uděluje za předpokladu respektování následujících podmínek:

1. Výjimka je platná od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do 31. 5. 2029.
2. Výjimka se povoluje pro území správního obvodu Města Kardašova Řečice, městysů Malšice a Stádlec, obcí Dírná, Doňov, Hlavatce, Hodětín, Kostelec nad Vltavou, Kovářov, Mezná, Opařany, Pleše, Pluhův Žďár, Radětice, Sodoměřice u Bechyně, Tučapy, Vlastiboř a Záhoří, mimo území CHKO Třeboňsko a území spadající do působnosti Ministerstva obrany.
3. Výjimka se vydává za účelem vyhledávání hnízd čápa černého, jejich kontrol a fotografování na hnízdech. Dále pak za účelem fotografování na potravních stanovištích.
4. Fotografování hnízd bude prováděno pomocí fotopastí, které budou instalovány před začátkem hnízdní sezóny, popř. po nález hnízda. Instalovat a kontrolovat fotopast (např. výměna baterií) lze pouze v době, kdy nehrozí zvýšené nebezpečí opuštění vajec či mláďat. Doba pobytu u hnízda nepřekročí jednu hodinu a celkový počet kontrol fotopasti u hnízda nepřekročí dvě kontroly během hnízdní.
5. Při umístování a kontrolách fotopastí na potravních stanovištích budou počet návštěv a jejich doba optimalizovány tak, aby nedocházelo k nadměrnému rušení ptáků.
6. Správní orgán bude neprodleně seznámen s nově zdokumentovanými lokalitami hnízdní a významnými potravními stanovišti druhu, především v případě jejich ohrožení.
7. O plánovaném harmonogramu provádění činností povolených touto výjimkou bude každoročně informován zdejší správní orgán (havlicek@kraj-jihocesky.cz, tel.: 386 720 806), a to nejméně s týdenním předstihem. Správní orgán bude dále seznámen se všemi odbornými výstupy projektu a dalšími zjištěními důležitými pro ochranu druhu. Orgán ochrany přírody Krajského úřadu – Jihočeský kraj provede v průběhu platnosti výjimky minimálně jednu kontrolu provádění povolovaných činností.

8. Do 31. 12. v každém roce platnosti výjimky bude správnímu orgánu předán přehled provedených prací a zásahů při manipulacích se zvláště chráněnými druhy, a to vč. fotodokumentace. O místech jejich nálezů budou vedeny přesné záznamy, které budou předány do Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP). Výjimkou je zveřejnění údajů, které by mohly vést k ohrožení hnízdišť, v tokovém případě budou údaje předány pouze správnímu orgánu. Čísla kroužků označených jedinců budou předána do databáze Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze.

Odůvodnění

Z podání, které bylo zdejšímu správnímu orgánu doručeno dne 11. 4. 2024 a 15. 4. 2024 (doručeno e-mailem) a které bylo potvrzeno osobním doručením žádosti dne 19. 4. 2024, v souladu s ust. podle §37 odst. 4 zákona č.500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá, že žadatel požaduje výjimku za účelem vyhledávání hnízd a fotografování čápa černého. Fotografování u hnízd bude probíhat pomocí fotopastí, které se instalují před začátkem hnízdění, příp. po objevení nového hnízda, vždy ale ve fázi, kdy je minimální riziko narušení průběhu hnízdění. Fotopasti jsou zpravidla kontrolovány během kroužkování mlád'at. Důvodem záměru je dle žadatele odečítání kroužků, dokumentace hnízdění (predace, složení potravy), zjišťování ohrožujících faktorů a využití těchto poznatků k propagaci a zajištění ochrany hnízd. Mimo dobu hnízdění bude dokumentace probíhat na potravních shromaždištích, kdy je cílem především odečítání kroužků a zjišťování pohybu kroužkovaných jedinců. Využití metody fotopastí je dle žadatele šetrnější než opakované přímé kontroly hnízd a shromaždišť. Žadatel uvádí, že výsledky budou předávány koordinátorovi celostátního monitoringu čápa černého a Kroužkovací stanici Národního muzea v Praze. Dále uvádí, že dohledávání a ochrana hnízd (jednání s lesníky, předávání informací příslušným organizacím) se věnuje dlouhodobě, spolupracuje s Jihočeským ornitologickým klubem (pozn. žadatel je dle webových stránek klubu jedním z okresních koordinátorů sčítání čápa černého) a v současné době se připravuje na získání licence Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze, přičemž se chce v rámci specializace věnovat kroužkování tohoto druhu. Výjimka je, z důvodu předběžné opatrnosti – nálezy nových hnízdišť, požadována i pro území obcí, kde v současné době čápi nehnízdí. Konkrétně je požadována pro území obcí Radětice, Opařany, Stádlec, Malšice, Sodoměřice u Bechyně, Hodětín, Vlastibor, Hlavatce, Kostelec nad Vltavou, Kovářov, Doňov, Záhoří, Pleše, Kardašova Řečice, Tučapy, Dírná, Mezná a Pluhův Žďár, a to na dobu minimálně 5 let.

Správní řízení bylo zahájeno dnem 11. 4. 2024, tj. doručením žádosti, podle ust. § 44 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též správní řád). O zahájení správního řízení byli dopisem odeslaným dne 29. 4. 2024 informováni další účastníci řízení a zapsané spolky, které uplatnily postup podle ust. § 70 zákona, kterým bylo oznámeno, že se mohou ve lhůtě 8 dnů přihlásit do řízení. Dále byli účastníci řízení informováni o možnosti seznámit se s podklady a bylo jim sděleno, že správní orgán předpokládá vydání rozhodnutí po 10. 5. 2024. Žádný spolek se do řízení nepřihlásil, žádná stanoviska, důkazy či návrhy nebyly do data vydání tohoto rozhodnutí doručeny.

Správní orgán se zabýval otázkou, zda je možné udělit výjimku o ochranných podmínkách zvláště chráněných druhů živočichů stanovených v ust. § 50 odst. 2 zákona. Podle ust. § 56 odst. 1 zákona může být výjimka udělena za předpokladu, že jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody. U druhů chráněných podle legislativy EU se z důvodů nutných k udělení výjimky uvedených v § 56 odst. 2 zákona na tento případ vztahuje písm. d) pro účely výzkumu a vzdělávání, a písm. e) v případě zvláště chráněných druhů ptáků pro odchyt, držení nebo jiné využívání ptáků v malém množství. Veřejný zájem spatřovaný v realizaci tohoto záměru je získávání nových poznatků o rozšíření zvláště chráněného druhu, jeho biologie, ekologie a ohrožení. Dále je veřejný zájem spatřován v činnosti směřující přímo k ochraně jeho hnízdišť a samotných hnízd. Osoba žadatele je zdejšímu správnímu orgánu známa a problematice se dlouhodobě věnuje. Správní orgán se zabýval otázkou územního rozsahu výjimky. Při jejich stanovení vycházel především z principu předběžné opatrnosti, a to na základě skutečnosti, že dochází šíření druhu do nových oblastí. Zajištění potřebné výjimky by pak v případě nově objevených lokalit v průběhu hnízdění bylo z důvodu procesních postupů pro správné načasování některých úkonů (např. umístění fotopastí s ohledem na věk mlád'at) problematické. Tím pádem by byla povolovaná činnost neefektivní a nebylo by možno adekvátně reagovat např. při ohrožení nově objevených hnízd. Správní orgán se dále zabýval otázkou časového rozsahu výjimky. Zde dospěl k názoru, že dosažení požadovaných výsledků, které jsou klíčové pro ochranu druhu, lze dosáhnout pouze díky dlouhodobé a systematické činnosti. Proto správní orgán povolil v souladu s podanou žádostí výjimku na dobu pěti let. Z výše uvedeného vyplývá, že povolovaná činnost neovlivní dosažení nebo udržení příznivého stavu jednotlivých druhů z hlediska jejich ochrany.

Správní orgán stanovil v souladu s ust. § 56 odst. 3 zákona ve výroku podmínky pro výkon povolované činnosti. Při jejich stanovení bylo přihlédnuto především k možnému ohrožení jedinců, populací i životního prostředí druhů, pro které se vydává tato výjimka. Zároveň přihlédl k nutnosti získávání informací o výskytu zvláště chráněných druhů živočichů a stavu jejich prostředí z důvodu jejich ochrany.

Podmínka č. 1 upravuje ve výroku rozhodnutí dobu platnosti výjimky, v souladu s podanou žádostí.

Podmínka č. 2 upravuje ve výroku rozhodnutí územní rozsah platnosti výjimky, v souladu s územní působností zdejšího správního orgánu a podanou žádostí. O povolení činnosti na jmenovaných územích (CHKO Třeboňsko a území v spadající do působnosti ministerstva obrany) musí žadatel požádat o výjimku místně a věcně příslušný orgán ochrany přírody, kterým je Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Činnosti prováděné na hranicích a poblíž hranic jmenovaných území je vhodné oznámit a konzultovat s uvedeným orgánem ochrany přírody.

Podmínky č. 3, 4 a 5 upravují ve výroku rozhodnutí, na které konkrétních činnosti se výjimka vztahuje a specifikují způsob jejich provedení a načasování, s ohledem na minimalizování případného rušení jedinců v době hnízdění. Dodržení těchto podmínek je nezbytné pro efektivní provedení povolených činností a zároveň pro minimalizaci případně hrozících rizik.

Podmínka č. 5 ve výroku rozhodnutí stanovuje, že žadatel seznámí orgán ochrany přírody s nově zjištěnými hnízdišti, především pak s těmi, kde hrozí nebezpečí rušení druhu, či poškození hnízdiště (např. lesní práce v okolí hnízda). Tato podmínka je stanovena z toho důvodu, aby orgán ochrany přírody mohl zajistit efektivní ochranu u nově objevených hnízd.

V podmínce č. 6 ve výroku rozhodnutí je stanovena povinnost oznámit orgánu ochrany přírody harmonogram provádění povolených činností, respektive jej o nich průběžně informovat. Tím je umožněno správné načasování kontrol prováděných činností.

Podmínka č. 7 upravuje ve výroku rozhodnutí způsob dokumentace a předávání informací o zásazích povolených touto výjimkou, včetně zápisu nálezových údajů zjištěných druhů do Nálezové databáze AOPK ČR. O jejich nálezech budou vedeny přesné záznamy (zejména počet jedinců, lokalizace nálezu atp.). Předání výsledků do NDOP lze též provést pomocí aplikace BioLog, či pomocí importní tabulky, u ptáků také pomocí databáze Avif. Tyto údaje slouží ke kontrole rozsahu činnosti povolené touto výjimkou, rozšiřují znalosti o výskytu jednotlivých druhů, jejich biologii, ohrožení jejich populací, a umožňují tyto informace využít pro jejich ochranu.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí mohou podat účastníci řízení odvolání k Ministerstvu životního prostředí, odboru výkonu státní správy I, oddělení České Budějovice, a to do 15 ti dnů ode dne doručení rozhodnutí, podáním učiněným u Krajského úřadu – Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví v Českých Budějovicích.

Ing. Zdeněk Klimeš
vedoucí odboru

Rozdělovník

Účastníci řízení:

- Josef Zeman, Obránců míru 815, 391 65 Bechyně – osobně
- Město Kardašova Řečice, nám. J. Hrubého 64, 378 21 Kardašova Řečice – DS
- Městys Malšice, Malšice 131, 391 75 Malšice – DS
- Městys Stádlec, 39162 Stádlec 150 – DS
- Obec Dírná, Dírná 38, 391 27 Dírná – DS
- Obec Doňov, Doňov 38, 378 21 Kardašova Řečice – DS
- Obec Hlavatce, Hlavatce 53, 392 01 Soběslav – DS
- Obec Hodětín, Hodětín 21, 391 65 Bechyně – DS
- Obec Kostelec nad Vltavou, Kostelec nad Vltavou 104, 398 58 Kostelec nad Vltavou – DS
- Obec Kovářov, Kovářov 63, 398 55 Kovářov – DS
- Obec Mezná, Mezná 43, 392 01 Soběslav – DS
- Obec Opařany, Opařany 30, 391 61 Opařany – DS
- Obec Pleše, Pleše 85, 378 21 Kardašova Řečice – DS
- Obec Pluhův Žďár, Pluhův Žďár 66, 378 24 Pluhův Žďár – DS
- Obec Radětice, Radětice 94, 391 65 Bechyně – DS
- Obec Sudoměřice u Bechyně, Sudoměřice u Bech. 105, 391 72 Sudoměřice u Bechyně – DS
- Obec Tučapy, Tučapy 19, 391 26 Tučapy – DS
- Obec Vlastiboř, 392 01 Soběslav – DS
- Obec Záhoří, 378 21 Kardašova Řečice – DS

Na vědomí:

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální středisko Jižní Čechy, Náměstí Přemysla Otakara II 34, 370 01 České Budějovice – DS